

VRTEC MOKRONOŽCI



**REZULTATI IN ANALIZA ANKETE O
ZADOVOLJSTVU S PREHRANO V VRTCU V
ŠOLSLEM LETU 2018/19**

Mokronog, julij 2019

Analizo pripravila: Petra Pristavnik,
organizatorica šolske prehrane

1. OSNOVNI PODATKI O ANKETI

Anketni vprašalnik in analizo ankete sem pripravila organizatorica prehrane Petra Pristavnik. Anketa je bila elektronska, izvedena s pomočjo spletne aplikacije 1ka ankete. Objavljena je bila v mesecu maju in juniju na spletni strani <https://www.1ka.si/a/219884>. Starši so po elektronski pošti dobili povabilo k reševanju ankete s spletnim naslovom, kjer je bila anketa dostopna.

Anketo je izpolnilo 31 staršev, od katerih ima 84 % v vrtcu enega otroka, 16 % pa jih ima v vrtcu dva otroke. V vrtec Mokronožci je v šolskem letu 2018/19 vključenih 126 otrok.

2. POVZETEK

Večina staršev je zadovoljna tako s količino kot kvaliteto obrokov v vrtcu. Delež nezadovoljnih s količino ali kvaliteto obrokov je nižji od 4 %.

Jedilnike spremljajo občasno – največkrat na spletni strani vrtca ali na oglasni deski v vrtcu. V večini menijo, da so jedilniki dovolj pregledni.

Večina staršev je seznanjenih s tem, da vrtec v pripravo vključuje tudi izdelke lokalnih proizvajalcev. 61 % staršev bi bilo za prehrano pripravljenih plačati več, če bi vključili še več izdelkov lokalnega izvora in ekoloških izdelkov.

Večina staršev meni, da prehrana v vrtcu ustreza kriterijem zdrave prehrane in da imajo otroci v vrtcu na voljo dovolj sadja in zelenjave.

3. ANALIZA ANKETE

3.1 Splošni podatki

Anketo je izpolnilo 31 staršev, od katerih ima 84 % v vrtcu enega otroka, 16 % pa dva otroke. Ankete ni rešil nihče od staršev, ki ima v vrtcu več kot dva otroke.

3.2 Kako pogosto spremljate vrtčevski jedilnik? Kje ga spremljate? Ali so jedilniki dovolj pregledni?

Največ staršev jedilnik spremlja **občasno** (55 %).

Največ staršev jedilnik spremlja **na oglasni deski pred igralnicami** (45 %), manjši delež pa **na spletni strani vrtca** (39 %).

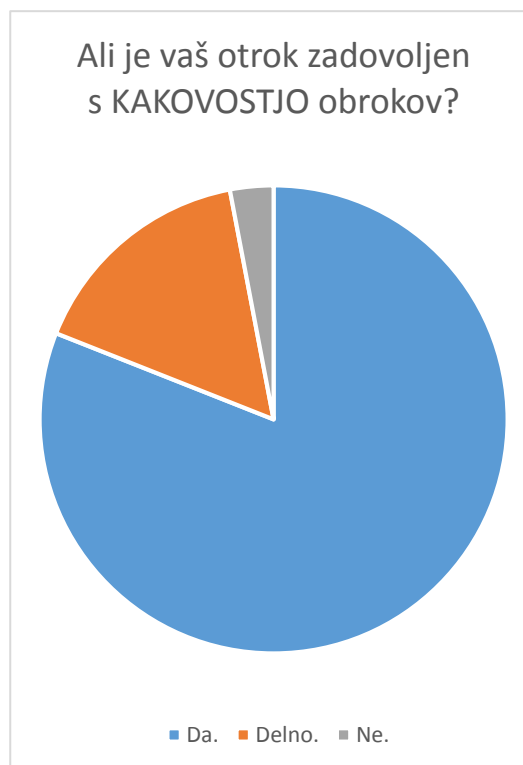
87 % staršev meni, da so jedilniki **dovolj pregledni**.



3.3 Ali je vaš otrok zadovoljen s KAKOVOSTJO OBROKOV?

Večina staršev meni, da je njihov otrok **zadovoljen** s kakovostjo obrokov (97 %).

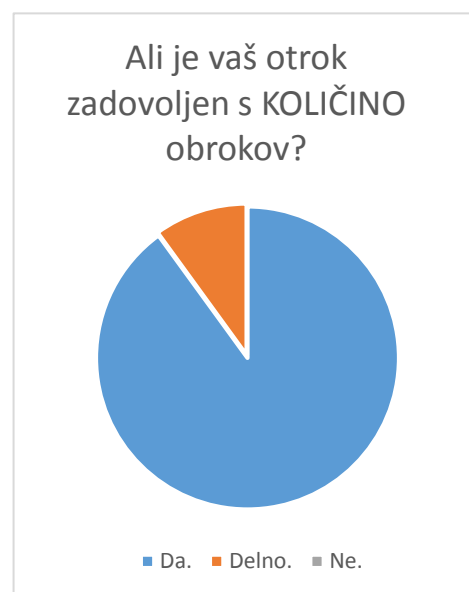
Na kakovost obroka vplivajo osnovne sestavine, mehanska in termična obdelava ter priprava jedi. Za nabavo osnovnih sestavin smo v veliki meri zavezani na ponudnike, izbrane z javnimi razpisi. To so predvsem večja priznana slovenska podjetja in obrati. V prehrano vključujemo tudi biološko pridelana živila, vendar je pri nabavi le-teh velika omejitev njihova visoka cena, pri določenih artiklih pa tudi dostopnost količin. Priprava jedi vključuje zdrave postopke. Izpostavila bi pripravo iz svežih sestavin, izogibanje predpripravljenim jedem in pripravi v velikih količinah maščobe (cvrtja), zmerno soljenje in sladkanje. Sama priprava pa je zagotovo odvisna tudi od kuharskega osebja. Poleg tega pa je okus zelo subjektiven.



3.4 Ali je vaš otrok zadovoljen s KOLIČINO OBROKOV?

Analiza pridobljenih podatkov kaže, da večina staršev meni, da je njihov otrok **zadovoljen** s količino obrokov (100 %).

Energetske potrebe so pogojene s starostjo otroka, spolom, z njegovo aktivnostjo, metabolizmom in drugimi dejavniki. Količino obrokov prilagajamo energetskim potrebam otroka. Optimalno je, da otrok zaužije pet dnevni obrokov. V vrtcu nudimo zajtrk, sadno malico, kosilo in popoldansko malico. Zajtrk pokriva 18 do 22 % energetskih potreb, kosilo 35 do 40 %, popoldanska malica pa predstavlja lahek premostitveni obrok in pokriva 10 do 15 % celodnevnega energijskega vnosa. Obroki v vrtcu so skrbno načrtovani in vsebujejo različna živila oz. jedi. V kolikor otrok zaužije vse potrebne obroke, poje vse ponujene jedi, morajo obroki količinsko zadostovati.



3.5 Ali veste, da pri pripravi obrokov vključujemo tudi izdelke in pridelke lokalnih pridelovalcev (ribe, meso, jajca, mleko, sadje, kruh)? Ali bi bili pripravljene za prehrano plačati več, če bi vključili še več izdelkov lokalnih pridelovalcev in ekoloških živil?

Večina staršev (90 %) **ve**, da pri pripravi obrokov vključujemo izdelke in pridelke lokalnih proizvajalcev.

Trudimo se, da je tudi na jedilniku jasno označeno, kdaj so pri jedi vključeni izdelki lokalnega izvora.

Za nabavo osnovnih sestavin smo v veliki meri zavezani na ponudnike izbrane z javnimi razpisi. Vrtec ima to možnost, da lahko pri lokalnih dobaviteljih nakupi živila v vrednosti 20 % od celotne letne nabave živil. Pri nabavi le-teh je velika omejitev njihova višja cena, pri določenih artiklih pa tudi dostopnost količin. Težave imamo predvsem pri zelenjavi.

V letošnjem letu smo imeli v celoti lokalni izvor **jajc** (kmetija Kafol). **Sveže mleko** je občasno dostavljala kmetija Marn. Občasno smo otrokom ponudili **domače jogurte in namaz** kmetije Marn ali Radež. **Jagode** smo imeli v spomladanskem delu leta od kmetije Uhan. Enkrat tedensko nam je **meso** pripeljal mesar iz Mesarstva Tomaž. Redko je bila na jedilniku tudi **ekološka teletina ali govedina** Ekološke kmetije Zabukovec. Zelo smo bili veseli, ko smo našli dobavitelja **rib** (Ribogojstvo Goričar), ki ima lastno ribogojnico in nam je dostavljalo sveže ribje fileje. Na ta račun smo tudi na jedilnik večkrat vključili ribe in ribje jedi. **Jabolka** so nam skozi celo leto dostavljali: Sadjarska kmetija Uhan, podjetje Cekim ali Ekološka domačija Repovž. **Kruh in pekavske izdelke** nam je občasno dostavljala Pekarna Mokronog (Pekarstvo Rok). Izdelke lokalnih pridelovalcev vključujemo v največji mogoči meri. Upamo, da nam bo v ta namen v prihodnje dovoljeno porabiti še večji odstotek sredstev, ki so namenjena prehrani. V teku je nov razpis za živila in upamo, da bodo v čim večji meri izbrani lokalni, slovenski dobavitelji.

Večji del staršev **podpira** vključevanje lokalnih izdelkov in **bi bili pripravljene** za prehrano plačati več (61 %), saj to pomeni, da bi bila hrana kakovostnejša in bi imela večjo biološko vrednost.

3.6 Ali menite, da ima vaš otrok v vrtcu na razpolago dovolj sadja in zelenjave? Ali menite, da prehrana v vrtcu ustreza kriterijem zdrave prehrane?

Večina staršev (97 %) meni, da **imajo** otroci v vrtcu na razpolago dovolj sadja in zelenjave.

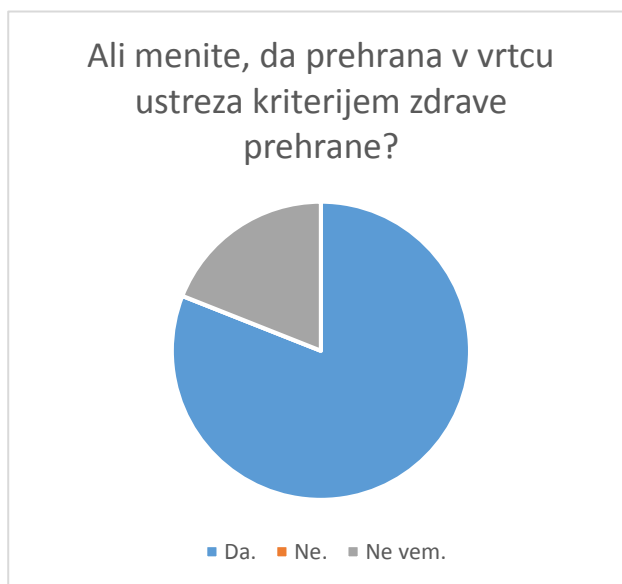
Otroci imajo vsak dan na voljo vsaj 2 vrsti sadja (eno pri zajtrku oz. pri sadni malici, drugo pri popoldanski malici, včasih pa tudi pri kosilu) in vsaj 1 vrsto zelenjave. Zelenjava je v obliki solate, zelenjavne juhe, včasih pa je vmešana v razne omake ali pa pripravljena kot priloga. Redko pa je zelenjava tudi pri zajtrku. Trudimo se, da vključujemo sezonsko sadje in zelenjavo (tudi borovnice in maline, ki pa jih zaradi visoke cene vključimo le redko). V zimskem času, ko so vrste dostopnega sadja in zelenjave bolj omejene, se večkrat poslužujemo tudi tropskega sadja (ananasa, melon) ali suhega sadja in oreščkov.

Večina staršev (81 %) meni, da prehrana v vrtcu **ustreza** kriterijem zdrave prehrane.

Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah so osnovno vodilo, ki se ga moramo držati pri načrtovanju šolske prehrane. Smernice zdravega prehranjevanja v VIZ je izdalo Ministrstvo za zdravje. Mnenje staršev o omenjenem vprašanju je poglavitno za naše nadaljnjo delo.

Če bi kdo želel poglobiti svoje znanje iz področja prehrane v vrtcu, so Smernice dostopne na spletnem naslovu:

http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/javno_zdravje_09/Smernice_zdravega_prehranjevanja.pdf.



3.7 Pobude, pohvale, mnenja staršev:

- *»Vem, da je težko ves čas zagotavljati lokalno pridelano hrano, zato pohvale za vaš trud. Kar tako naprej.«*
- *»Veseli me, da je v jedilnik vključeno veliko sestavin lokalnega izvora.«*
- *»Všeč bi mi bilo, če bi bili jedilniki redno objavljeni tudi na oglasni deski vrtca. Všeč bi mi bilo tudi to, da bi otroci jedli čim več lokalno pridelane kakovostne hrane.«*

Takšnih komentarjev smo nadvse veseli, ker kažejo na to, da se trudimo v pravi smeri. Potrudili se bomo, da bodo jedilniki dostopni tudi na oglasni deski v vrtcu, vsaj na glavni oglasni deski pri garderobah.

V vrtcu pripravljajo hrano brez vseh koncentratov in je pripravljena izključno iz svežih surovin. Celo zamrznjena zelenjava je v uporabi minimalno. Kot sem že zapisala, je pri ekoloških živilih težava višja cena in dostopnost. Ekološko meso je dostopno le določene dni v mesecu, sadje in zelenjava pa sta kljub temu, da sta ekološki, navadno pridelana v tujini in se raje poslužujemo slovenskih pridelkov, ki so pridelani na konvencionalen ali integriran način. Vsekakor pa bomo v prihodnje dali večji poudarek na nabavi ekoloških žit in mlevskih izdelkov, saj imamo tu še nekaj možnosti.

Vse pripombe so bile pozitivne in se vam za vaše mnenje tudi zahvaljujemo. Nobena pripomba ali mnenje ne bo ostala neopažena.

4 ZAKLJUČEK

Anketo je vrnilo 31 staršev. Večina staršev je mnenja, da so njihovi otroci s prehrano v vrtcu zadovoljni. Starši menijo, da prehrana v vrtcu ustreza Smernicam zdravega prehranjevanja. Starši podpirajo vključevanje živil lokalnega izvora. Še naprej se bomo trudili, da bomo upravičili vaše zaupanje.